

Таким чином, у процесі формування почуття патріотизму та національної ідентичності ключову роль має відігравати складна система національно-патріотичного виховання, яка проникає в освітні заклади, дитячі та молодіжні громадські організації, інші самоврядні об'єднання. Ефективність системи в цілому, діяльності державних та неурядових організацій зокрема, залежить від чіткої системи моніторингу цього процесу, що будується на певних стандартах та показниках.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко Н. Ідеї українських інтелектуалів як підложжя національно-патріотичного виховання. Формування громадянської культури в Новій українській школі: традиційні та інноваційні практики. Суми: КЗ Сумський ОППО, 2022. С. 1-13. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731118>.
2. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді: додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. № 641 // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України. 2015. № 8. С. 87-95.
3. Національно-патріотичне виховання у закладах освіти: рекомендації URL: <https://pon.org.ua/novyny/7258-nacjonalno-patrotichne-vihovannya-u-zakladah-osvti-rekomendaciy.html>
4. Указ Президента України No143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1432022-41729>

МОТИВАЦІЙНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Іщенко І. В.

викладач-методист

Фахового педагогічного коледжу

Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії ЗОР

Проблема мотиваційної сфери особистості завжди була і залишається актуальною науковою проблемою. Мотиваційна сфера особистості викликає науковий інтерес дослідників у сфері психології, соціології, економіки, педагогіки тощо.

Широко відомі дослідження мотивації поведінки А. Маслоу, теорія когнітивного дисонансу Л. Фестингера, загальна когнітивна теорія мотивації Р. Аткинсона, теорія мотивації досягнення успіхів в різних видах діяльності(Аткинсон, Хекгаузен), теорія діяльнісного походження мотиваційної сфери людини О. Леонтєва, мотивації учіння О. Савченко. Вивчення мотиваційної сфери особистості здобувачів освіти детерміноване як соціально-економічними умовами, вимогами науково-технічного і загальнокультурного прогресу, так і назрілою потребою пошуку досконаліших форм, методів, технологій підготовки, формування та розвитку кадрів в сфері освіти.

Мотиваційна сфера особистості являє собою сукупність потреб, що спонукають людину до дії для їх задоволення. Кожна дія здійснюється з певною

метою. Залежно від способу життя, соціального статусу та умов існування люди переслідують ті чи інші цілі. У свою чергу, кожна мета обґрунтована наявністю певної потреби у людини. Щоб її задовольнити, потрібно зробити деякі дії. Таким чином, поведінка людини мотивується сукупністю причин, що спонукають її до дії.

Мотиваційна сфера характеризується наступними особливостями:

- множинність мотивів;
- різноманітність цілей;
- різні інструменти досягнення одних і тих же цілей різними людьми;
- ієрархічний поділ мотивів: одні з них більш важливі для людини, ніж інші;
- стійке існування мотивів, які можуть видозмінюватися, але не зникати після

задоволення конкретної потреби.

На фоні зниження престижу професій вчителя і вихователя викладачі фахового педагогічного коледжу Хортицької національної академії постійно вивчають мотиваційну сферу здобувачів освіти.

Для якісної підготовки фахівців важливо сформувати професійні мотиви учіння.

На початку навчального року проводяться опитування, тестування першокурсників, постійно здійснюється спостереження динаміки адаптаційного періоду. Результати такої роботи обговорюються на традиційних жовтневих психолого-педагогічних консилиумах. В ідеалі для успішного професійного навчання повинні переважати внутрішні мотиви: здобувачі освіти проінформовані про професію, обирають її з любові до дітей, наявності педагогічних здібностей та відповідних якостей особистості.

На жаль, рівень сформованості професійних мотивів у першокурсників за останні роки значно знизився: 60% вчорашніх абітурієнтів вступають до коледжу для отримання якісної середньої освіти і вступу до ЗВО, більшість першокурсників не усвідомлюють специфіку праці педагога, 20% першокурсників вступають до коледжу, бо тут навчалися батьки, 15-20% – сподіваються знайти друзів, проявити себе в інших видах діяльності – спорті, мистецтві, громадській діяльності тощо.

Для успішного професійного становлення важливо сформувати у здобувачів освіти такі важливі соціальні мотиви як бажання бути корисним суспільству, стати компетентним спеціалістом, допомогти дитині в її розвитку, зацікавленість в результатах командної співпраці, можливість власного самоудосконалення. Ця робота педагогічним колективом викладачів здійснюється комплексно з перших днів навчання в коледжі. «Занурення» в педагогічну професію відбувається не тільки на дисциплінах професійного спрямування, а і на предметах загальної підготовки: викладачі наводять приклади з власної педагогічної практики та практики студентів, яскраві приклади з історії педагогіки, зі свого предмету, утверджують гуманне ставлення до всіх учасників освітнього процесу, створюють ситуації успіху, взаємодтримки, використовують сучасні технології навчання – таким чином прищеплюють цінності педагогічної діяльності. Поступово студенти ознайомлюються з історією становлення педагогічної

професії, вимогами професіограми та Професійного стандарту, спостерігають за роботою кращих вчителів початкових класів, визначають власну програму професійного зростання.

Ефективним засобом формування професійних мотивів є педагогічна практика студентів. Протягом трьох років здобувачі освіти вивчають зміст і особливості освітньої діяльності, самостійно готують і проводять уроки та інші форми навчання молодших школярів. Успішне проходження всіх видів педагогічної практики значно підвищує рівень професійної мотивації.

Участь студентів коледжу в конкурсах педагогічної майстерності, навчальних проєктах «Сучасний урок в початковій школі», «Модель особистісно зорієнтованого навчання», вебінарах, науково-практичних конференціях студентів і молодих вчених – це ті форми роботи, які забезпечують якісний показник сформованості професійних мотивів у студентів випускних груп. 95% випускників 2023 року продовжать професійну освіту в Хортицькій національній академії та інших вищих педагогічних закладах освіти.

Отже, мотиваційна сфера здобувачів педагогічної освіти – складна система різноманітних мотивів, професійні мотиви повинні стати провідними для успішної педагогічної діяльності.

Подальшими дослідженнями є ефективні форми і методи професійної мотивації здобувачів освіти в умовах дистанційної та змішаної форми навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Альохіна Н.В. Дослідження мотивації навчання у вищому навчальному закладі. Проблеми загальної та педагогічної психології : збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. Костюка НАПНУ. Т. XII, ч. 6. Київ, 2010 рік. С.7-14.
2. Занюк С.С. Психологія мотивації: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2002. 304 с.
3. Корольчук М.С. Теорія і практика професійно-психологічного відбору. Київ: Ніка Центр, 2012. 532 с.

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Йолич С. Ю.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука»*

Міськова Н. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу*